

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту наказу Міністерства енергетики України
«Про затвердження Положення про введення особливих умов
безпечного виконання робіт на підприємствах електроенергетики»
(далі – проект наказу)

I. Визначення проблеми

Проблема, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, полягає у необхідності введення особливих умов на підприємствах електроенергетики з метою посилення контролю за дотриманням вимог безпеки на виробництві, а також здійснення додаткових організаційних заходів, спрямованих на підвищення надійності та ефективності передачі електричної енергії, розвитку, експлуатації та функціонування об'єднаної енергетичної системи України (далі – ОЕС України), а також приведення нормативно-правових актів у відповідність до Закону України «Про ринок електричної енергії» та вимог законодавства Європейського Союзу.

Відповідно до частини восьмої статті 12 Закону України «Про ринок електричної енергії» з метою профілактики і запобігання виробничому травматизму на підприємствах електроенергетики можуть вводитися особливі умови безпечного виконання робіт.

СОУ-Н МЕВ 40.1-00013741-74:2012 «Особливі умови безпечного виконання робіт на підприємствах електроенергетики. Положення», затверджений наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 14 листопада 2012 року № 898 «Про затвердження галузевого нормативного документа «Особливі умови безпечного виконання робіт на підприємствах електроенергетики. Положення» установлює порядок організації введення Особливих умов безпечного виконання робіт та єдині правила їх запровадження з метою забезпечення безаварійного функціонування об'єктів електроенергетики та безпечної їх експлуатації (далі – Особливі умови).

Особливі умови вводяться, якщо на підприємстві стався випадок зі смертельним наслідком або груповий нещасний випадок з важкими і смертельними наслідками, у разі виявлення систематичних порушень вимог щодо безпечного виконання робіт або при зростанні рівня виробничого травматизму на підприємстві, зниженні виробничої та технологічної дисципліни.

Особливі умови можуть вводитись напередодні весняно-літньої ремонтної кампанії, осінньо-зимового опалювального сезону, інші найбільш травмонебезпечні періоди роботи об'єктів електроенергетики, а також через пошкодження енергетичного обладнання і виходу з ладу в умовах воєнного стану.

Особливі умови безпечного виконання робіт вводяться в цілому по електроенергетичній галузі, на підприємствах електроенергетики або в їх

виробничих структурних підрозділах. Особливі умови вводяться на термін не більше ніж 14 календарних днів. Усі заходи, які передбачаються до запровадження в період дії Особливих умов, є обов'язковими для виконання.

Чинне положення призначене для застосування електроенергетичними компаніями та державними підприємствами, що належать до сфери управління Міненерго, та господарськими товариствами, щодо яких Міненерго здійснює управління корпоративними правами держави.

Зміни, що сталися в електроенергетиці, розширили перелік підприємств, установ та організацій, на які потрібно поширити цей нормативний документ, оскільки це впливає на встановлену систему управління охороною праці в галузі і може призвести до значних технологічних порушень та аварій у енергетичній системі України.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє негативний вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання,	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	-	+

Визначена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки потребує нормативного врегулювання. Проблема не може бути розв'язана за допомогою СОУ-Н МЕНВ 40.1-00013741-74:2012 «Особливі умови безпечного виконання робіт на підприємствах електроенергетики. Положення», що затверджений наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 14 листопада 2012 року № 898 «Про затвердження галузевого нормативного документа «Особливі умови безпечного виконання робіт на підприємствах електроенергетики. Положення» оскільки це Положення не відповідає вимогам чинного законодавства.

Проект наказу розроблено з дотриманням принципів державної регуляторної політики, зокрема принципу доцільності.

II. Цілі державного регулювання

Метою розроблення запропонованого проекту наказу є:
виконання вимог чинного законодавства в сфері електроенергетики;

здійснення додаткових організаційно-технічних заходів з метою підвищення відповідальності працівників, які забезпечують виробничі процеси в електроенергетиці, та безпечного виконання робіт в період дії особливих умов порівняно з повсякденною роботою;

посилення оперативного контролю з боку адміністративно-технічного персоналу підприємств за станом охорони праці на робочих місцях, безпечного виконання робіт, формування свідомості працівників щодо запобігання виробничому травматизму.

III. Визначення та оцінка прийнятних альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1: Прийняття проєкту наказу	Прийняття проєкту наказу сприятиме позитивному впливу на захист інтересів держави в частині зниження на підприємствах електроенергетики виробничого травматизму, надзвичайних ситуацій (аварій), запобігання виникнення професійної захворюваності працівників галузі під час здійснення господарської діяльності суб'єктами господарювання. Прийняття проєкту наказу сприятиме встановленню порядку організації введення особливих умов безпечного виконання робіт на підприємствах електроенергетики та єдині правила їх запровадження, порядку призначення контролюючих осіб, порядку і обсягу щоденних перевірок робочих місць. Економічна ефективність полягатиме у зменшенні технологічних порушень та аварій у енергетичній системі України, а також витрат, пов'язаних з відшкодуванням шкоди, обумовленої зазначеними причинами.
Альтернатива 2: Залишення існуючої ситуації без змін	Чинні вимоги створюватимуть надмірне регуляторне навантаження на суб'єктів господарювання електроенергетичної галузі необґрунтованим регулюванням та не будуть забезпечувати належного рівня безпеки та здоров'я працівників, які здійснюють діяльність, пов'язану, з виконанням робіт на електроенергетичному обладнанні. Чинні вимоги не враховують особливостей виконання робіт на об'єктах електроенергетики в умовах воєнного стану.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей.

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: Прийняття проекту наказу	Удосконалення вже запроваджених вимог безпечного виконання робіт на підприємствах електроенергетики з метою профілактики і запобігання виробничому травматизму, безпечної та безаварійної експлуатації об'єктів електроенергетики. Зменшення витрат на розслідування нещасних випадків та надзвичайних ситуацій (аварій) на підприємствах. Зменшення витрат на медичне обслуговування в лікарні після травмування, на реабілітацію осіб, які отримують травми, зменшення пенсійних виплат через отримання інвалідності. Зменшення витрат на ліквідацію надзвичайних ситуацій (аварій) на підприємствах. Удосконалення нормативно-правової бази, розвиток інтеграційних процесів і створення передумов для набуття Україною статусу повноправного члена Європейського Союзу.	Додаткові витрати держави у зв'язку із запровадженням запропонованої редакції проекту наказу не виникають
Альтернатива 2: Залишення існуючої ситуації без змін	Не передбачається	Витрати на компенсації, що виплачуються державою на відшкодування шкоди у разі

		ушкодження здоров'я працівників або у разі їх смерті. Витрати на ліквідацію наслідків аварій на підприємстві.
--	--	--

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: Прийняття проєкту наказу	Підвищення рівня безпеки, здоров'я громадян та зниження аварійності під час виконання робіт, експлуатації машин, механізмів, устаткування на електроенергетичних підприємствах.	Відсутні.
Альтернатива 2: Залишення існуючої ситуації без змін	Вигоди відсутні, оскільки проблема залишиться не вирішеною.	Витрати на відновлення працездатності та здоров'я, спричиненими нещасними випадками та професійними захворюваннями, фізичні страждання через отримання травм працівником. Витрати на ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій (аварій) на підприємстві.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі, у т.ч. фізичні особи	Мікро, у т.ч. фізичні особи	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають	70	4347	0	0	4417

під дію регулювання, одиниць					
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	1,6 %	98,4 %	0 %	0 %	100 %

Джерело: вебсайти Державної інспекції енергетичного нагляду України <https://sies.gov.ua/>, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг <https://www.nerc.gov.ua/>

Проект наказу поширюється на всіх суб'єктів господарювання, які провадять господарську діяльність у галузі електроенергетики, крім малих та мікро-суб'єктів господарювання та фізичних осіб.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1:	Удосконалення вже запроваджених вимог безпечного виконання робіт на підприємствах електроенергетики з метою профілактики і запобігання виробничому травматизму, безпечної та безаварійної експлуатації об'єктів електроенергетики. Врахування пропозицій суб'єктів господарювання. Зменшення витрат на розслідування нещасних випадків та надзвичайних ситуацій (аварій) на підприємстві. Зменшення витрат на медичне обслуговування в лікарні після травмування, реабілітацію осіб, які отримують травми, зменшення пенсійних виплат через отримання інвалідності працівників. Зменшення витрат на ліквідацію надзвичайних	Відсутні.

	ситуацій (аварій) на підприємстві.	
Альтернатива 2: Залишення ситуації без змін	Вигоди відсутні, оскільки проблема залишиться не вирішеною.	Витрати, на відновлення працездатності та здоров'я, спричиненими нещасними випадками та професійними захворюваннями, фізичні страждання через отримання травм працівників. Витрати на ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій (аварій) на підприємстві.

Вид альтернативи	Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1: Прийняття проекту наказу	Витрати відсутні	0 грн
Альтернатива 2: Залишення існуючої ситуації без змін	Витрати відсутні	0 грн

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного балу
Альтернатива 1: Прийняття проекту наказу	4	Альтернатива забезпечує досягнення цілей державного регулювання, повною мірою забезпечує розв'язання всіх проблем, що визначені у розділі I цього аналізу регуляторного впливу.

Альтернатива 2: Залишення існуючої ситуації без змін	1	У разі залишення існуючої ситуації без змін, проблема продовжуватиме існувати, що не забезпечить досягнення поставленої мети.
---	---	---

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1: Прийняття проєкту наказу	1. Держава Удосконалення вже запроваджених вимог безпечного виконання робіт на підприємствах електроенергетики з метою профілактики і запобігання виробничому травматизму, безпечної та безаварійної експлуатації об'єктів електроенергетики. Врахування пропозицій суб'єктів господарювання, щодо зменшення витрат на розслідування нещасних випадків на підприємствах електроенергетики та надзвичайних ситуацій (аварій) та зменшення витрат на медичне обслуговування в лікарні після травмування, реабілітацію осіб, які отримують	Держава Додаткових матеріальних витрат на реалізацію положень проєкту наказу не передбачається.	У разі прийняття проєкту наказу встановлені цілі будуть досягнуті повною мірою, що повністю забезпечить потребу у вирішенні проблеми, встановить зрозуміле регулювання. Зникне неврегульованість, що наявна у чинному законодавстві в сфері безпеки та здоров'я працівників в електроенергетичній галузі.

	травми, зменшення пенсійних виплат через отримання інвалідності. Зменшення витрат на ліквідацію надзвичайних ситуацій (аварій). Удосконалення нормативно- правової бази, розвиток інтеграційних процесів і створення передумов для набуття Україною статусу повноправного члена Європейського Союзу. 2. Суб'єкти господарювання. Удосконалення вже запроваджених вимог безпечного виконання робіт на підприємствах електроенергетики з метою профілактики і запобігання виробничому травматизму на підприємствах, безпечної та безаварійної експлуатації об'єктів електроенергетики. 3. Громадяни. Підвищення рівня безпеки, здоров'я громадян та		
--	--	--	--

	зниження аварійності під час виконання робіт, експлуатації машин, механізмів, устаткування на підприємствах електроенергетики.		
Альтернатива 2: Залишення існуючої ситуації без змін	У разі залишення існуючої ситуації без змін, вигоди для держави та суб'єктів господарювання відсутні.	Витрати, на відновлення працездатності та здоров'я, спричиненими нещасними випадками та професійними захворюваннями. Витрати на ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій (аварій).	Не вирішує проблему.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1: Прийняття проекту наказу	Прийняття проекту наказу забезпечить повною мірою досягнення цілей та є єдиним необхідним і достатнім способом вирішення проблеми. Реалізація положень проекту наказу сприятиме позитивному впливу на захист інтересів держави в частині зниження на підприємствах електроенергетики виробничого травматизму, надзвичайних ситуацій (аварій), запобігання	Вплив зовнішніх факторів на дію проекту наказу не очікується.

	виникнення професійної захворюваності працівників галузі під час здійснення господарської діяльності суб'єктами господарювання. Реалізація положень проєкту наказу сприятиме встановленню порядку організації введення особливих умов безпечного виконання робіт на підприємствах електроенергетики та єдині правила їх запровадження, порядку призначення контролюючих осіб, порядок і обсягу щоденних перевірок робочих місць. Економічна ефективність полягатиме у зменшенні технологічних порушень та аварій у енергетичній системі України, а також витрат, пов'язаних з відшкодуванням шкоди, обумовленої зазначеними причинами. Реалізація положень проєкту наказу сприятиме зменшенню правового регулювання економічної діяльності суб'єктів господарювання у сфері охорони праці.	
Альтернатива 2: Залишення існуючої ситуації без змін	Не забезпечується досягнення цілей. Проблема залишається невирішеною.	Вплив зовнішніх факторів на дію проєкту наказу не очікується.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом, який забезпечить розв'язання визначеної проблеми є прийняття проєкту наказу, який встановить єдині правила введення особливих умов на підприємствах електроенергетики з метою посилення контролю за дотриманням вимог безпеки на виробництві, а також здійснення додаткових

організаційних заходів, спрямованих на підвищення надійності та ефективності передачі електричної енергії, розвитку, експлуатації та функціонування ОЕС України, а також приведення нормативно-правових актів у відповідність до Закону України «Про ринок електричної енергії» та вимог законодавства Європейського Союзу.

Для впровадження цього проєкту наказу необхідно забезпечити інформування громадськості про його вимоги, шляхом оприлюднення проєкту наказу на офіційному вебсайті Міненерго.

VI. Оцінка виконання вимог проєкту наказу залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування не несуть додаткових витрат на виконання вимог проєкту наказу тобто реалізація його не потребує додаткових матеріальних і фінансових витрат із Державного бюджету України.

Витрати на виконання вимог проєкту наказу для органу виконавчої влади не передбачаються, а тому розрахунок витрат згідно з додатком 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 року № 308 (далі – Методика), не проводився.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

Питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання становить 0 %, що не перевищує 10 %, тому розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва згідно з додатком 4 до зазначеної Методики, а саме: тест малого підприємництва також не виконується.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії проєкту наказу не обмежений у часі.

Зміна терміну дії проєкту наказу можлива в разі зміни правових актів вищої юридичної сили, на вимогах яких базується проєкт наказу.

Термін набрання чинності проєкту наказу – відповідно до законодавства після його офіційного оприлюднення.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Досягнення цілі державного регулювання, задля якого пропонується регуляторний акт, може бути охарактеризовано наступними кількісними та якісними показниками, значення яких має змінитися за вимірюваний період:

№	Назва показника	Одиниця виміру	1 рік
1	Розмір надходжень до державного бюджету, пов'язаних з дією акта	грн.	00
	Розмір надходжень до місцевих бюджетів, пов'язаних з дією акта	грн.	00
	Розмір надходжень до цільового фонду, пов'язаних з дією акта	грн.	00
2	Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта	од.	4417
3	Розмір коштів, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта	грн.	2120160,00
4	Час, що витрачатиметься суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта	год.	10
5	Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта	%	100 %
Додаткові показники результативності дії регуляторного акта			
6	Кількість нещасних випадків, що сталися з працівниками в електроенергетичній галузі протягом року	од.	
7	Кількість технологічних порушень на об'єктах електроенергетики протягом року	од.	
8	Кількість звернень суб'єктів господарювання щодо застосування вимог проекту наказу	од.	

Кількісні значення показників 6-8 будуть визначені статистичним методом проведення відстеження результативності під час проведення базового відстеження результативності дії регуляторного акта.

Після набрання чинності проекту наказу його результативність визначатиметься такими показниками:

- розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів України – не зміниться;

- розмір коштів і часу, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта – не зміниться;

- кількістю суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія проєкту наказу: на суб'єктів господарювання, об'єкти електроенергетики яких підключені до ОЕС України;

- рівень поінформованості суб'єктів господарювання і фізичних осіб – високий.

Виходячи з цілей державного регулювання, визначених у розділі II цього аналізу регуляторного впливу, для відстеження результативності проєкту наказу обрано такі додаткові показники:

- кількість нещасних випадків, що сталися з працівниками в електроенергетичній галузі протягом року;

- кількість технологічних порушень на об'єктах електроенергетики протягом року;

- кількість звернень суб'єктів господарювання щодо застосування вимог проєкту наказу.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта.

Метод проведення відстеження результативності дії проєкту наказу – статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні.

Відстеження результативності дії проєкту наказу буде здійснюватися Міністерством енергетики України статистичним методом на основі аналізу показників його результативності.

Базове відстеження результативності проєкту наказу здійснюватиметься протягом року після набрання ним чинності шляхом аналізу статистичних даних.

Повторне відстеження проєкту наказу здійснюватиметься не пізніше двох років з дня набрання його чинності.

Періодичні відстеження результативності проєкту постанови будуть здійснюватися раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження його результативності.

Міністр енергетики України

Герман ГАЛУЩЕНКО

« ____ » _____ 2024 р.

Додаток
до аналізу регуляторного впливу
проекту наказу

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього
підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

№	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	00	00
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	00	00
3	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	00	00
4	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	00	00
5	Витрати, пов'язані із наймам додаткового персоналу, гривень	00	00
6	Інше, гривень (витрати на перегляд, підготовку та внесення змін до відповідних інструкцій) 16 год. час, який витрачається на переробку інструкцій з охорони праці; 8 х 48,00 (мінімальна з/п за 1 год. ¹) = 384,00 грн	384.00	384.00
6.1	Ознайомлення з вимогами регулювання (пошук в мережі Інтернет та опрацювання регуляторного акту) 2 год. (час, який витрачається на пошук нормативно-правового акту в мережі Інтернет та	96,00	96,00

	ознайомлення з ним; 2 x 48,00 (мінімальна з/п за 1 год. ¹) = 384,00 грн		
7	РАЗОМ, гривень	480	480
8	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	4417	4417
9	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання), гривень	2120160,00	2120160,00

¹ *Мінімальна погодинна зарплата в Україні 01.04.2024 за даними Мінфіна.*
